UNIVERSITATEA NAŢIONALĂ DE ARTE DIN BUCUREŞTI

PROIECT - BIBLIOGRAFIE

FACULTATEA DE ARTE PLASTICE

Specializarea: **ARTE PLASTICE (PICTURĂ)**

TEMATICĂ

pentru examenul de licenţă la disciplina

CUNOŞTINŢE FUNDAMENTALE ŞI DE SPECIALITATE

Subiectul 1:

Prezentarea din perspectivă personală a unui curent, a unei școli sau al unui autor din domeniul artelor vizuale internaționale și românești.

Subiectul 2:

- Relația formă-culoare în spaţiul pictural.
- Modalităţi de organizare a compoziţiei plastice.
- Culoare şi nonculoare în pictură (exemple).
- Contrastele cromatice: funcţia lor armonică sau expresivă.
- Raportul valoric în construcţia cromatică a imaginii picturale.
- Tipuri de structurare a compoziţiei picturale și tipuri de cadru în pictură.
- Suporturi tradiționale și alternative în pictură.
- Particularităţile tehnice ale modeleului şi modulaţiei în pictură.
- Colajul între tehnică şi concept.
- Relația tehnică - limbaj în expresia plastică.
- Spațiul pictural bidimensional și spațiul pictural tridimensional.
- Atitudine şi mesaj în artă.
- Dominanta cromatică în compoziţia plastică.
- Funcţiile desenului în pictură.
- Structură, textură, materie în imaginea picturală.
- Figurativ și abstract în cadrul imaginii pictate.
- Caracteristicile spațiului pictural bidimensional (clasic și baroc).
- Structuri compoziționale. Funcția expresivă a mijloacelor plastice:punct, linie, plan.

B I B L I O G R A F I E:

1. **ARNHEIM, RUDOLF**, *Arta şi percepţia vizuală*, Ed. Polirom, Iași, 2016
2. **ARNHEIM, RUDOLF**, *Forța centrului vizual*, 2016.
3. **CONNOR STEVEN**, *Cultura postmodernă*, Ed. Meridiane, 1999, Bucureşti
4. **DE MICHELLI MARIO**, *Avangarda artistică a sec. XX*, Ed. Meridiane, 1968, Bucureşti
5. **HOFFMANN WERNER**, *Fundamentele Artei Moderne*, Ed. Meridiane, 1976, Bucureşti
6. **GOMPERTZ WILL**, *O istorie a artei moderne*, Ed. Polirom, Iași, 2014
7. **GUGGENHEIM PEGGY**, *Confesiunile unei dependente de artă*, Ed. Pandora M., București, 2016
8. **ITTEN, JOHANESS**, *The art of color*, Ed. John Wiley & Sons, 1997
9. **KANDINSKY WASSILY**, *Spiritualul în artă*, Ed. Meridiane, 1994, Bucureşti
10. **LĂZĂRESCU LIVIU**, *Culoarea în artă*, Ed. Polirom, Iaşi, 2009
11. **LĂZĂRESCU LIVIU**, *Pictura în ulei*, Ed. Sigma plus, Deva, 1996
12. **LHOTE ANDRE**, *Tratat despre peisaj si figură*, Editura Meridiane, Bucureşti, 1978
13. **OSTERWALD TILMAR**: *Pop Art*, Editura Benedikt Taschen, Berlin, 1989
14. **WÖLFFLIN H. HEINRICH –** *Principii fundamentale ale istoriei artei*, Editura Meridiane Bucureşti, 1968
15. **ZAHARIA D. N**., *Antinomicul în arta contemporană*, Ed. Dosoftei, Iaşi, 2002

DIRECTOR DEPARTAMENT,
Lect. univ. dr. Andrei Florin Tudoran

UNIVERSITATEA NAŢIONALĂ DE ARTE DIN BUCUREŞTI

FACULTATEA DE ARTE PLASTICE

Specializarea: **ARTE PLASTICE (GRAFICĂ)**

TEMATICĂ

pentru examenul de licenţă la disciplina

CUNOŞTINŢE FUNDAMENTALE ŞI DE SPECIALITATE

- Noțiuni de specialitate despre gravură (tehnici tradiționale și moderne).
- Noțiuni generale și de specialitate despre afiș, ilustrație, bandă desenată.
- Noțiuni generale despre grafica de carte (elemente specifice – tipuri de literă, compoziția cărții, categorii).
- Domenii de aplicare a fotografiei în creația grafică contemporană.
- Mijloace de expresie în desenul contemporan (tradițional, digital, moduri convenționale și neconvenționale pentru concept și expunere).
-Repere estetice, raportarea demersului personal la arta contemporană.

BIBLIOGRAFIE:

1. **GHEORGHE ACHIŢEI**, *Frumosul dincolo de artă*, Ed. Meridiane, 1988, Bucureşti.
2. **PIERRE BOURDIEU**, *Economia bunurilor simbolice*, Ed. Meridiane, 1986, Bucureşti.
3. **STEVEN CONNOR**, *Cultura postmodernă*, Ed. Meridiane, 1999, Bucureşti.
4. **GHEORGHE COCLITU**, *Desenul de literă între rigoare şi virtuozitate*, Ed. Unarte, 2012, Bucureşti.
5. **DAVID HOCKNEY**, *Ştiinţa secretă*, Ed. Enciclopedia RAO, 2007, Bucureşti
6. **ARTHUR F. JONES**, *Introducere în artă*, Ed. Lider, 1997, Bucureşti.
7. **WASSILY KANDINSKY**, *Spiritualul în artă*, Ed. Meridiane, 1994, Bucureşti
8. **NATHAN KNOBLER**, *Dialogul vizual*, vol. I şi II, Ed. Meridiane, 1983, Bucureşti.
9. **HEINRICH LUTZELER**, *Drumuri spre artă*, vol. I şi II, Ed. Meridiane, 1986, Bucureşti.
10. **MARIO DE MICHELLI**, *Avangarda artistică a sec. xx*, Ed. Meridiane, 1968, Bucureşti
11. **THOMAS MUNRO**, *Artele şi relaţiile dintre ele*, vol.I şi II, Ed. Meridiane, 1981, Bucureşti.
12. **MIHAI MĂNESCU**, *Tehnici de figurare în gravură*, Ed. Tehnică, 2002, Bucureşti.

DIRECTOR DEPARTAMENT

Conf. univ. dr. Croitoru Ovidiu – Valeriu

UNIVERSITATEA NAŢIONALĂ DE ARTE DIN BUCUREŞTI

FACULTATEA DE ARTE PLASTICE

Specializarea: **ARTE PLASTICE (SCULPTURĂ)**

TEMATICĂ

pentru examenul de licenţă la disciplina

CUNOŞTINŢE FUNDAMENTALE ŞI DE SPECIALITATE

Subiectul 1:

1. Elemente de limbaj plastic în sculptura antichității.
2. Elemente definitorii ale creației unui sculptor modern/contemporan.
3. Constantin Brâncuși – inovație și tradiție în sculptura modernă.
4. Sculptura în spațiul public- problematici, repere.
5. Elemente de limbaj plastic în sculptura modernă si contemporană - inovații, problematici, artiști.

Subiectul 2:

1. Noțiuni de bază ale tehnicilor și tehnologiei de transpunere în gips, piatra, lemn, bronz, materiale contemporane (etape, unelte, finisaje).
2. Desenul - contribuție la sculptură.
3. Relația materiale/tehnici - mesajul sculpturii.

B I B L I O G R A F I E

1. ***Sculpture. Vol.1****: From Antiquity to the Middle Ages: From the Eighth Century BC to the Fifteenth Century,* Koln, Taschen, 2006.
2. ***Sculpture. Vol.2****: From the Renaissance to the Present Day: From the Fifteenth to the Twentieth Century*, Koln, Taschen, 2006.
3. **READ HERBERT**- *The art of sculpture, Princeton University Press, 1969.*
4. ***De la Moore la Hirst: 60 de ani de sculptură britanică***, Londra, British Council, 2004.
5. **OPRESCU GEORGE** - *Sculptura românească*, București, Meridiane, 1965.
6. ***Dicționarul sculptorilor din România secolele XIX-XX. Vol.I*** *: Lit.A-G, Vol. II Lit. G-Z,* Bucuresti, Editura Academiei Române, 2011. on-line
7. **BELDIMAN IOANA** - *Sculpturi franceze: Un patrimoniu resuscitat*, București, Simetria, 2005.
8. **CÂRNECI MAGDA** - *Artele plastice în România 1945-1989*, București, Meridiane, 2000.

9. **TEJA BACH FRIEDRICH** - *Constantin Brancuși: 1876-1957*, England, The MIT Press, 1995.
10. **GEIST SIDNEY** - *Brâncuși: un studiu asupra sculpturii*, București, Meridiane, 1973.
11. **FRUNZETTI ION** - *Dimitrie Paciurea: Studiu monografic*, București, Meridiane, 1971.
12. **WILLIAMS ARTHUR –** *The sculpture reference, Techniques, Terms, Tools, Materials and Sculpture, Sculpture Books Publishing, 2005, ISBN 0-9755383-0-6.*
13. **BARASCHI CONSTANTIN** – *Tratat de sculptură*, Editura Meridiane, București,1964.
14. **CONSTANTIN PRUT** – *Dicționar de artă modernă și contemporană*, Editura Polirom, București, 2016.
15. **ANNA MOSZYNSKA** – *Sculpture now*, Thames &Hudson World of Art, 2013, ISBN 978-0-500-20417-7.
16. **SALLY O' REILLY** – *The body in contemporary art*, Thames &Hudson World of Art, 2009.
17. **ROSE LEE GOLDBERG** – *Performance art, from futurism to the present*, Thames &Hudson World of Art, *2011, ISBN-10: 0500204047.*
18. **ADRIANO PEDROSA, LAURA HOPTMAN, JENS HOFFMANN** – *Vitamin 3-D: New perspectives in sculpture and installation, Ed. Phaidon, 2014, ISBN 978-07148-6857-8.*

DIRECTOR DEPARTAMENT,
Lector univ. dr. Elena Dumitrescu

UNIVERSITATEA NAŢIONALĂ DE ARTE DIN BUCUREŞTI

FACULTATEA DE ARTE PLASTICE

Specializarea: **PEDAGOGIA ARTELOR PLASTICE ŞI DECORATIVE**

TEMATICĂ

pentru examenul de licenţă la disciplina

CUNOŞTINŢE FUNDAMENTALE ŞI DE SPECIALITATE (oral)

Subiectul 1: ***Noțiuni, cunoștințe referitoare la curente, perioade artistice, artiști din secolul XX*.**

- Comentariu pe criterii plastice, estetice, istorice asupra operei unui artist din secolul XX .

Subiectul 2: ***Noțiuni, cunoștințe fundamentale de limbaj plastic***

- Reguli în organizarea compoziției plastice bidimensionale.
- Cadrul pentru compoziția plastică bidimensională. Tipuri de cadre. Rolul lor.
- Forma în compoziţia plastică bidimensională.
- Spaţiul în compoziţia plastică bidimensională. Mijloace de exprimare a spaţiului.
- Ritmul în compoziţia plastică .
- Deformarea în compoziția plastică bidimensională.
- Raportul formă – culoare – lumină în compoziţia plastică bidimensională.
- Raportul formă tridimensională – lumină – culoare.
- Punct, linie, suprafaţă, volum.
- Caracterele de bază ale culorii.
- Efectul spațial al culorii .
- Contrastele cromatice; enumerare, definiţii, caracteristici, exemplificări.
- Rolul tehnicii în expresia compoziției plastice bidimensionale.

BIBLIOGRAFIE :

1. **ARGAN, Giulio Carlo**: *Arta modernă*, Editura Meridiane, Bucureşti, 1982
2. **ARNHEIM, Rudolf**: *Arta şi percepţia vizuală: o psihologie a văzului creator*, Editura Polirom, Iaşi, 2011
3. **ARNHEIM, Rudolf:** *Forţa centrului vizual*, Editura Meridiane, Bucureşti, 1995
4. **BERGER, René**: *Descoperirea picturii,* vol. I-III, Editura Meridiane, Bucureşti, 1975
5. **BERGER, René**: *Mutaţia semnelor*, Editura Meridiane, Bucureşti, 1978
6. **BRION-GUERRY, Liliane**: *Cézanne şi exprimarea spaţiului*, Editura Meridiane, Bucureşti, 1977
7. **BRASSAÏ**: *Convorbiri cu Picasso*, Editura Meridiane, Bucureşti, 1975

8. **BRĂDEAN, TRAIAN**: *Curs de desen*, Ed. Polirom, Iaşi, 2010
9. **CONNOR, Steven:** *Cultura postmodernă*, Ed. Meridiane, București, 1999
10. **CONSTANTIN, Paul**: *Culoare, artă, ambient*, Editura Meridiane, Bucureşti, 1979
11. **DE MICHELI, Mario**: *Avangarda artistică a secolului XX*, Editura Meridiane, Bucureşti, 1968
12. **DUMITRESCU, Zamfir**: *Ars Perspectivae*, Editura Nemira, Bucuresti, 2003
13. **FOCILLON, Henri**: *Viaţa formelor*, Ed. Meridiane, Bucureşti, 1977
14. **GUŢĂ, Adrian:** *Generaţia '80 în artele vizuale,* Editura Paralela 45, Colecţia „Sinteze", Piteşti, 2008
15. **HASAN, Yvonne**: *Paul Klee şi pictura modernă*, Editura Meridiane, Bucureşti, 1999
16. **HAVEL, Marc**: *Tehnica tabloului*, Editura Meridiane, Bucureşti, 1988
17. **HOFMANN, Werner**: *Fundamentele artei moderne*, vol. I-II, Editura Meridiane, Bucureşti, 1977
18. **HUYGHE, René**: *Puterea imaginii*, Editura Meridiane, Bucureşti, 1971
19. **KANDINSKI, Wassily**: *Spiritualul în artă*, Editura Meridiane, Bucureşti,1994
20. **KLEE, Paul:** *Gândirea plastică,* volumul I, Editura UNArte, Bucureşti, 2023
21. **KLEE, Paul:** *Istoria infinită a naturii. Teoria formei și a configurării,* volumul II, Editura UNArte, București, 2024
22. **KNOBLER, Nathan**: *Dialogul vizual, vol I, II,* Editura Meridiane, Bucureşti, 1983
23. **LĂZĂRESCU, Liviu**: *Culoarea în artă*, Editura Polirom, Iaşi, 2009
24. **LHOTE, André**: *Tratate despre peisaj şi figură*, Editura Meridiane, Bucureşti, 1969
25. **LOREAU, Max**: *Jean Dubuffet – strategia creaţiei*, Editura Meridiane, Bucureşti, 1978
26. **TITU, Alexandra**: *Experimentul în arta românească după 1960*, Editura Meridiane, Bucureşti, 2003
27. **ZANINI, Walter:** *Tendințele sculpturii moderne*, Editura Meridiane, Bucureşti, 1977
28. ***Dicţionar de artă*** (vol. I-II), Editura Meridiane, Bucureşti, 1995
29. ***ART of the 20th Century***,Taschen, 2000

DIRECTOR DEPARTAMENT,
Lect. univ. dr. Silvia-Maria Stoica

UNIVERSITATEA NAŢIONALĂ DE ARTE DIN BUCUREŞTI

FACULTATEA DE ARTE PLASTICE

Specializarea : **ARTE PLASTICE (FOTOGRAFIE – VIDEOPROCESAREA COMPUTERIZATĂ A IMAGINII)**

TEMATICĂ

pentru examenul de licenţă la disciplina

CUNOŞTINŢE FUNDAMENTALE ŞI DE SPECIALITATE (oral)

1. Importanța lui Walter Benjamin pentru teoria artei contemporane și studiul fotografiei.
2. Eroismul viziunii, după Susan Sontag, în *Despre fotografie*.
3. *Studium* și *Punctum* - explicați conceptele (după *Camera Luminoasă* de Roland Barthes).
4. Fotografia în România înainte și după 1989, precum și relația dintre politică și artă în România înainte și după 1989 – comparații.
5. Performance și fotografie / video / film experimental – exemple.
6. Instalația fotografică / video / film experimental – exemple.
7. Utilizarea arhivei fotografice / video în arta contemporană – exemple de artiști și proiecte
8. *Photobook*, cartea ca metodă de povestire prin imagini fotografice.
9. Citatul cultural în arta contemporană.
10. Feminismul în fotografie/video/film experimental – exemple.
11. Impactul tehnologiei digitale ca mediu de producție și diseminare în artele vizuale contemporane.
12. Estetica *Deadpan* – exemple.
13. Imaginea regizată vs. imaginea documentară – exemple.
14. Genuri consacrate de reprezentare în fotografie: Portret vs. autoportret vs. Selfie.
15. Genuri consacrate de reprezentare în fotografie : Peisajul. Comentați comparativ abordările în sec. XIX - XX – XXI.
16. Genuri consacrate de reprezentare în fotografie : Corpul uman. Comentați comparativ abordările în sec. XIX - XX – XXI.
17. Relația sunet - imagine în arta video și filmul experimental. Principii și exemple.
18. Timp și durată în arta video și în filmul experimental. Principii și exemple.

BIBLIOGRAFIE:

11.**WALTER BENJAMIN** – „Opera de artă în epoca reproducerii mecanice”, din *Iluminări,* Editura Ideea Design & Print, Cluj, 2002;

2. **ALEXANDRA TITU** – *Experimentul în arta românească după 1960,* Editura Meridiane, București, 2003;

3. **MAGDA CÂRNECI** – *Artele plastice în România 1945-1989. Cu o addenda 1990-2010*, Editura Polirom, Iași, 2013;

4**. KIRÁLY, AURORA** – *Fotografia în arta contemporană. Tendințe în România, după 1989*, Editura Unarte, București, 2006;

5. **SUSAN SONTAG** – *Despre fotografie,* Ed. Vellant, București, 2014;

6. **GARRY BADGER, MARTIN PARR –** *The Photobook: A History.* (Volume III), Phaidon Press, 2014

7. **JOHN BERGER** – *Feluri de a vedea*, Editura Vellant, Bucuresti, 2018;

8. **ROLAND BARTHES** – *Camera luminoasă. Însemnări despre fotografie*, Editura Idea Design & Print, Cluj, 2009;

9. **CHARLOTTE COTTON** – *Photography as contemporary art,* Thames and Hudson, Londra, 2014;

10. **VILÉM FLUSSER** – *Pentru o filosofie a fotografiei*, Ed. Idea Design & Print, Cluj, 2003;

11. **JOHN BERGER** – *Understanding a Photograph*, Aperture, New York, 2013;

12. **ROBERT ADAMS** – *Beauty in Photography*, Aperture, New York, 2015;

13. **MAX KOZLOFF** – *The Theater of The Face*, Phaidon Press, 2007;

14. **ANNE D'ALLEVA** – *Methods and Theories of Art History,* Laurence King Publishing, Londra, 2005;

16. **IRINA TROCAN și ANDRA PETRESCU** – *Realitatea ficțiunii, ficțiunea realului. Abordări teoretice ale documentarului.*, Ed. Hecate, București, 2018;

18. **CHION, MICHEL -** *AudioVision. Sound on Screen.* Columbia UP, 1994. [pdf]

19. **CLARE BISHOP** – *Installation Art: a Critical History* (introduction). Routledge, New York, 2005 [pdf]

DIRECTOR DEPARTAMENT,
Lect. univ. dr. Nicolae Ilfoveanu

UNIVERSITATEA NAŢIONALĂ DE ARTE DIN BUCUREŞTI

FACULTATEA DE ARTE DECORATIVE ȘI DESIGN

Specializarea : **ARTĂ MURALĂ**

TEMATICĂ

pentru examenul de licenţă la disciplina

CONCEPTE FUNDAMENTALE ÎN DOMENIUL ARTELOR VIZUALE

A). Probleme cu caracter general

1. Explicați noțiunile de „operă de artă”, „obiect estetic” și „obiect artistic” și stabiliți corelațiile dintre cei trei termeni.
2. Conceptul de gust estetic și revoluția gustului din modernitate.
3. Conceptul de imitație și problema imitației în artele decorative.
4. Artă și meșteșug. Considerații asupra înțelesului antic al artei ca mod de cunoaștere.
5. Charles Batteux despre specificul artelor decorative prin comparaţie cu artele plastice.
6. Teorii canonice ale artei. Prezentați principalele trăsături ale uneia dintre teoriile filosofice asupra artei studiate (teoria artei ca expresie, teoria artei ca reprezentare, teoria artei ca joc, teoria instituțională a artei, teoria pragmatică a artei).
7. Definiți noțiunile de trăire estetică și obiect estetic. Explicați corelația dintre cele două.
8. Arta şi surogatele de artă; despre fenomenul Kitsch.
9. Statutul artistului în modernitate. Conceptul de „geniu” și cel de „autor”.
10. Perspective renascentiste și contemporane asupra desenului.

B). Probleme pe profilul secţiilor

1. Punerea în valoare estetică vizuală a spaţiilor arhitecturale interioare şi exterioare prin decoraţiuni murale – soluţii clasice, soluţii moderne.
2. Tehnica *a fresco* şi posibilităţile de expresie estetică ce îi sunt specifice.
3. Tehnica *a secco* şi posibilităţile de expresie estetică ce îi sunt specifice.
4. Tehnica *mozaicului* şi posibilităţile de expresie estetică pe care aceasta le presupune.
5. Tehnica *sgraffito* şi posibilităţile de expresie estetică ce îi sunt specifice.
6. Tehnica preparării suporturilor portabile.
7. Arhitectura contemporană şi posibilitățile de intervenție artistică asupra sa.
8. Arta icoanei – estetica, suporturi, materiale.
9. Tabloul articulat – tipuri, caracteristici generale, evoluție.

10. Părți componente ale edificiului religios ortodox și teme iconografice specifice.

BIBLIOGRAFIE:

1. **ACHIŢEI, GHEORGHE**, *Frumosul dincolo de artă*; Ed. Meridiane, Bucureşti, 1988
2. **ADORNO, THEODOR**, *Estetica*, ed. Paralela 45, Pitești, 2005
3. **ASLAM, CONSTANTIN; MORARU, CORNEL-FLORIN**, *Curs de filosofia artei. Mari orientări tradiționale și programe contemporane de analiză*, Editura UNArte, București, 2017 (2 vol.)
4. **ASLAM, CONSTANTIN; MORARU, CORNEL-FLORIN**, *Curs de estetică. Mari orientări tradiționale și programe contemporane de analiză*, Editura UNArte, București, 2020
5. **BELL, JULIAN,** *Oglinda lumii. O nouă istorie a artei*; Ed. Vellant, Bucureşti, 2007
6. **CENNINI, CENNINO**, *Tratatul de pictură*, ed. Meridiane, București, 1977
7. **DA VINCI, LEONARDO**, *Tratat despre pictură*, ed. Meridiane, București, 1971
8. **DIETMAN, LORENZ**, *Stil, simbol, structură*, ed. Meridiane, București, 1988
9. **DIONISIE DIN FURNA**, *Carte de pictură*, ed. Meridiane, București, 1979
10. **DIONISIE DIN FURNA**, *Erminia picturii bizantine*, ed. Sophia, Bucureşti, 2000
11. **DUMITRESCU, SORIN**, *Noi și icoana*, ed. Anastasia, București, 2010
12. **DURENNE, MIKEL**, *Fenomenologia experienței estetice*, ed. Meridiane, București, 1976
13. **DURER, ALBRECHT**, *Hrana ucenicului pictor*, ed. Meridiane, București, 1970
14. **ECO, UMBERTO ECO** (coordonator), *Istoria frumuseţii*, ed. RAO, București, 2006
15. **ECO, UM BERTO ECO** (coordonator), *Istoria urâtului*, ed. RAO, București, 2007
16. **ENE, Preot prof. dr. Branişte**, *Liturgica Generală, Noţiuni de artă bisericească, arhitectură şi pictură creştină*, ed. Partener, Galaţi, 2008
17. **EVDOCHIMOV, PAUL**, *Arta icoanei, o teologie a frumuseţii*, ed. Meridiane, Bucureşti, 1993
18. **GOMBRICH, E. H**., *Istoria Artei*; Pro Editură şi Tipografie, Bucureşti, 2007
19. **HAVEL, MARC**, *Tehnica tabloului*, ed. Meridiane, București, 1980
20. **IEROMONAH MARCU PETCU**, *Mănăstirile şi schiturile ortodoxe din România de la începuturi până astăzi*, Editura Bibliotecii Naţionale a României, Bucureşti, 2012
21. **KNOBLER, NATHAN**, *Dialogul vizual*, vol. I şi II; Ed. Meridiane, Bucureşti, 1983
22. **LARCHET, JEAN-CLAUDE**, *Iconarul şi artistul*, ed. Sophia, Bucureşti, 2012
23. **LĂZĂRESCU, LIVIU**, *Pictura în ulei*; Ed. Sigma Plus, Deva, 1996
24. **LUTZELER, HEINRICH**, *Drumuri spre artă*, vol. I şi II; Ed. Meridiane, Bucureşti, 1986
25. **MUNRO, THOMAS,** *Arta şi relaţiile dintre ele*, vol. I şi II; Ed. Meridiane, Bucureşti, 1981

26. **RIEGL, ALOIS**, *Istoria artei ca istorie a stilurilor*, ed. Meridiane, Bucureşti, 1998
27. **SÂNC, MARILENA PREDA**, *Imaginea video digitală*; Ed. Coresi, Bucureşti, 2004
28. **SENDLER, EGON**, *Icoana, Chipul Nevăzutului*, ed. Sophia, Bucureşti, 2005
29. **STENDL, ION,** *Desenul. Estetica. Suporturi. Materiale*; Ed. Semne, Bucureşti, 2004
30. **ŞTEFĂNESCU, I.D**., *Iconografia artei bizantine şi a picturii feudale româneşti*, Ed. Meridiane, Bucureşti, 1973
31. **USPENSKIY, LEONI**d, *Teologia icoanei*, ed. Apologeticum, Bucureşti, 2006
32. **VASARI, GIORGIO**, *Vieţile pictorilor, sculptorilor şi arhitecţilor*, vol. I, II şi III; Ed. Meridiane, Bucureşti, 1962

NOTĂ

În biletele de examen vor fi trecute două întrebări, una având caracter general şi alta ţinând de problematica estetică a specialităţii absolvite. Se va aprecia, nu atât capacitatea de reţinere a informaţiei, cât posibilitatea absolventului de a înţelege şi aborda domeniul viitoarei sale profesiuni cu ajutorul conceptelor specifice.

DIRECTOR DEPARTAMENT,

Lect. univ. dr. Liviu Epuraș

UNIVERSITATEA NAŢIONALĂ DE ARTE DIN BUCUREŞTI

FACULTATEA DE ARTE DECORATIVE ŞI DESIGN

Specializarea:**: ARTE TEXTILE –DESIGN TEXTIL**

TEMATICĂ

pentru examenul de licenţă la disciplina

CONCEPTE FUNDAMENTALE ÎN DOMENIUL ARTELOR DECORATIVE

Subiecte (*Filosofia artei / Estetică)*:

1. Obiect estetic și obiect artistic. Definiții, trăsături și diferențe între cele două concepte.
2. Definiți conceptul de opera de artă și arătați cum poate fi aceasta privită atât ca obiect artistic, cât și ca obiect estetic
3. *Techne* și *ars* – concepte fundamentale ale esteticii. Expuneți diferența dintre artă și meșteșug.
4. Expuneți trăsăturile principale ale teoriei artei ca imitație. Poate fi această teorie aplicată în domeniul artelor și designului textil? Argumentați-vă răspunsul.
5. Clasificarea și definirea sistemului artelor frumoase. Apariția ideii de arte decorative în modernitate.
6. Definiți statutul filosofic al artistului. Diferența dintre artist și artizan/ meșteșugar.
7. Enunțați teoria artei ca reprezentare și explicitați diferitele sensuri ale conceptului de reprezentare.
8. Enunțați teoria artei ca expresie. Definiți noțiunea de „expresie” și enunțați diferitele ei sensuri.
9. Clarificați conceptul de lume a artei și enunțați teoria instituțională a artei. Arătați cum se aplică această teorie în domeniul artelor și designului textil.
10. Explicați înțelesurile filosofice ale ideii de „experiență estetică”.
11. Analizați distincția dintre experiența estetică și experiența artistică.
12. Definiți conceptul de „gust estetic” și precizați care este măsura/standardul gustului estetic.

BIBLIOGRAFIE

Constantin Aslam, Cornel-Florin Moraru, *Curs de filosofia artei: mari orientări tradiționale și programe contemporane de analiză, Volumul întâi: Filosofia Artei în Premodernitate,* Editura UNARTE, București, 2017.
Constantin Aslam, Cornel-Florin Moraru, *Curs de filosofia artei: mari orientări tradiționale și programe contemporane de analiză, Volumul al doilea: Filosofia artei în modernitate și postmodernitate,* Editura UNARTE, București, 2017;
Constantin Aslam, Cornel-Florin Moraru, *Curs de estetică. Experiență și trăire estetica în premodernitate,* vol. I, București, Editura UNARTE, 2020.
Constantin Aslam, Cornel-Florin Moraru, Remus Breazu, Dragoș Grusea, *Curs de estetică. Experiență și trăire estetică în modernitate și postmodernitate,* București, UNArte, 2023.

Toate cursurile sunt puse la dispoziția studenților online pe grupurile de Google Classroom și pe site-ul www.cornelmoraru.ro/cursuri

Subiecte de specialitate *(specializările Imprimerie, Tapiserie- contexturi)*

1. Artă textilă vs. Design textil – precizați specificul fiecărui domeniu din perspectiva activității de atelier;
2. Tapiseria clasică de școală franceză – subiecte, caracteristici tehnice, artiști reprezentanți (din sec XX);

3. Arta Fibrei vs. Tapiserie – definiți termenii accentuând pe diferența dintre ei;
4. Numiți 3 artiști care s-au remarcat în cadrul Bienalei de Tapiserie de la Lausanne și explicați modul prin care ei s-au integrat în „noul val" estetic al artei textile (jumătatea anilor '60 și anii '70);
5. Prezentați 3 tehnici de imprimare textilă;
6. Prezentați 3 tehnici de țesere;
7. Care este diferența dintre țesătura în gherghef vertical și țesătura în război tradițional de țesut și ce tipuri de obiect generează ele?
8. Care sunt tehnicile de obținere a materialului textil și care sunt cele de finisare/decorare a lui?
9. Prezentați conținutul unei colecții de design textil;
10. Explicați necesitatea coordonării în proiectarea textilelor pentru decor de interior sau pentru vestimentație;
11. Design textile pentru décor de interior și Design textil pentru vestimentație – care sunt diferențele de proiectare?
12. Care sunt cele 3 tipuri de compoziție pentru proiectarea textilelor de interior (design textile pentru décor de interior) și pentru ce articole sunt ele folosite?
13. Care sunt cele 3 tipuri de compoziție pentru proiectarea textilelor destinate vestimentației (design textile pentru vestimentație) și pe ce articole se întâlnesc?
14. Compoziția pentru artă textilă (lucrare bidimensională din material textil) și compoziția pentru design textile (design de suprafață) – precizați trăsăturile distincte prin care se deosebesc una față de alta.

<u>NOTĂ:</u>

- **Se recomandă o documentare minimală asupra activității unor personalități din domeniul artelor textile și a designului textile (național/internațional), precum și consultarea publicațiilor din cadrul bibliotecii Departamentului Arte textile – Design textile (cataloage, albume, lucrări de doctorat, portofolii, CD/DVD-uri).**
- **În biletele de examen vor fi trecute două întrebări, una având caracter general şi alta ţinând de problematica estetică a specialităţii absolvite. Se va aprecia, nu atât capacitatea de reţinere a informaţiei, cât posibilitatea absolventului de a înţelege şi aborda domeniul viitoarei sale profesiuni cu ajutorul conceptelor specifice.**

DIRECTOR DEPARTAMENT,

Conf. univ. dr. Dorina Horătău

UNIVERSITATEA NAŢIONALĂ DE ARTE DIN BUCUREŞTI

FACULTATEA DE ARTE DECORATIVE ŞI DESIGN

Specializarea: **MODA-DESIGN VESTIMENTAR**

TEMATICĂ

pentru examenul de licenţă la disciplina

CONCEPTE FUNDAMENTALE ÎN DOMENIUL ARTELOR VIZUALE

Tematica generală

1. Artele vizuale – comentați domeniul
2. Ștergerea barirelor dintre artele plastice și cele decorative
3. Avangarda artistică a secolului XX
4. Interferențe artistice și interdisciplinaritate
5. Modernism/ Postmodernism
6. Arta și artistul contemporan – comentați cu exemple
7. Imaginea artistului- comentați cu exemple
8. Prezența corpului uman în artele vizuale
9. Veșmântul în artele vizuale
10. Veșmântul în absența trupului uman
11. Moda și materiale textile în artele vizuale. (Land Art sau Earth Art, Smart textiles, wearable computers)
12. Minimalismul și moda.
13. Deconstructivismul și moda
14. Artele Acţiunii

Tematica specifică specializării

15. Moda și media
16. Moda ca fenomen social
17. Idealul de frumusețe
18. Veşmânt drapat/veşmănt croit
19. Moda unisex în istoria costumului
20. Stilismul ca procedeu de modelare controlată a siluetei.(supradimensionarea, subdimensionarea, reproporționarea, etc)
21. Centrele modei şi evenimentele importante de lansare și diseminare a modei
22. Creatorii de modă. Profesii creative ale modei
23. Haute couture /prêt a porter/ mass market, street wear
24. Relația dintre arhitectură și modă - Practici paralele în arhitectură şi modă
25. Moda ca fenomen cultural

26. Personalități marcante în moda contemporană (Ex: Alexander Mc Queen, Commes des Garcons, Vivienne Westwood, Martin Margiela etc)
27. Moda şi producţia industrială
28. Moda şi noile tehnologii

BIBLIOGRAFIE.

1.**PAULA BARBU**, *Volumetria modei*, Editura Unarte Bucuresti, 2016

2.**JAN BRAND, JOSETEUNISSEN**, *Fashion and Imagination About Clothes and Art*, ArtEZ Press, 2007

3.**OVIDIU BUTA**, *Victima modei*, Ed. Polirom, Iaşi, 2006.

4.**STIVEN CONNOR,** *Cultura postmodernă. O introducere în teoriile contemporane*, Ed. Meridiane, Bucureşti, 1999.

5.**YVONNE DESLANDRES**, *Le costume image de l'homme*, ed. Albin Michel, Paris, 1976

6.**FRANCOIS-MARIE GRAU**, *Istoria costumului,* ed. Meridiane, Bucureşti, 2002.

7.**DIDIER GRUMBACH**, *Istorii ale modei*, Editura Fundaţiei Pro, Bucureşti, 2001.

8.**BROOKE HODGE, JACKY MARSHALL, PATRICIA MEARS, SUSAN SIDLAUSKAS** *"Skin + Bones"* Los Angeles, 2005.

9.**DOINA LUCANU**, *Cercercetarea obiectului ca veşmânt*, Editura Unarte 2012.

10.**DOMINIQUE PAQUET**, *Frumuseţea. O istorie a eternului feminin*, Ed. Univers, Bucureşti, 2007.

11.**STEPHANE MARCHAND**, *Războaiele luxului*, Ed. Corint, Bucureşti, 2002

12.**MONIQUE SEGRE**, *Mituri, rituri, simboluri în societatea contempor*ană, Ed. Amarcord, Timişoara, 2000.

13.**ADINA NANU**, *Artă Stil Costum*, Editura Noi Mediaprint, 2008

14. **UNDA POPP, DOINA LUCANU, IOANA AVRAM, LILIANA ŢUROIU UDREA, RĂZVAN VASILESCU, DOINA BERCHINA**, *MODA, cercetare, artă, industrie*, Editura Unarte, 2010

15.**UNDA POPP, DOINA LUCANU, PAULA BARBU, IOANA AVRAM, VENERA ARAPU, OANA ROȘCA, RĂZVAN VASILESCU, DOINA BERCHINA,** *MODA, studiu, experiment, creaţie*, Editura Unarte, 2012

16.**UNDA POPP, DOINA LUCANU, IOANA AVRAM, LILIANA ŢUROIU UDREA, RĂZVAN VASILESCU, DOINA BERCHINA**, *Moda, obiect, veşmânt, costum*, Editura Unarte, 2013

17.**UNDA POPP, DOINA LUCANU, IOANA AVRAM, LILIANA ŢUROIU UDREA, RĂZVAN VASILESCU, OANA ROȘCA, VENERA ARAPU, SERGIU CHIHAIA, MATEI**

ARNĂUTU, LILIANA IFRIM, DOINA BERCHINA *Moda, arta, viata, pasiune,* Edirura Unarte, 2014

18.**UNDA POPP**, *Performingul de Costum*, Editura Universitară, 2004,

19.**UNDA POPP**, *Historia Brancovenilor si performingul de costum*, Editura Unarte, 2008

20.**DOMINIQUE WAQUET, MARION LAPORTE**, *Moda*, Ed. Corint, Bucureşti, 2003.

21.**LINDA WELTERS, ABBY LILLETHHUN**, The Fashion Reader, Editura Berg, 2007

NOTĂ

*** În biletele de examen vor fi trecute două întrebări, una având caracter general şi alta ţinând de problematica estetică a specialităţii absolvite. Se va aprecia, nu atât capacitatea de reţinere a informaţiei, cât posibilitatea absolventului de a înţelege şi aborda domeniul viitoarei sale profesiuni cu ajutorul conceptelor specifice.**

*** Studentul va fi invitat să vorbească şi despre lucrarea sa de licenţă, corelând subiectele din biletul de examen cu tema cercetării sale.**

DIRECTOR DEPARTAMENT

Lect. univ. dr. Răzvan Mihai Vasilescu

UNIVERSITATEA NAŢIONALĂ DE ARTE DIN BUCUREŞTI

FACULTATEA DE ARTE DECORATIVE ŞI DESIGN

Specializarea: **CERAMICĂ – STICLĂ - METAL**

TEMATICĂ

pentru examenul de licenţă la disciplina

CONCEPTE FUNDAMENTALE ÎN DOMENIUL ARTELOR DECORATIVE

a). Probleme cu caracter general

1. Explicați noțiunile de „operă de artă”, „obiect estetic” și „obiect artistic” și stabiliți corelațiile dintre cei trei termeni.
2. Artă și meșteșug. Considerații asupra înțelesului antic al artei ca mod de cunoaștere.
3. Charles Batteux despre specificul artelor decorative prin comparație cu artele plastice.
4. Definiți statutul filosofic al artistului. Diferența dintre artist și artizan/ meșteșugar.
5. Disociaţii pe marginea termenilor de forme decorativ-ambientale şi forme utilitare în artele focului.
6. Disociaţii pe marginea termenilor de: „prototip”, „model”, „machetă”, „produs de serie”.

b). Probleme pe profilul secţiilor

CERAMICĂ

1. Materiale ceramice folosite în obţinerea de forme artistice decorative. Proprietăţi fizico-chimice şi calităţi de expresie plastică.
2. Tehnici de obţinere a formelor artistice decorative din materiale ceramice.
3. Porţelanul ca material ceramic – istoric, proprietăţi şi posibilităţi de expresie plastică.
4. Faianţa înţeleasă ca material ceramic - istoric, proprietăţi şi posibilităţi de expresie plastică.
5. Efecte specifice artelor focului – efecte vizuale obţinute în cazul materialelor ceramice pe parcursul tratării termice.
6. Despre glazuri – decoraţiunile pe glazură şi sub glazură.

STICLĂ

1. Sticla ca material folosit în obţinerea de forme decorativ-artistice. Compoziţie, proprietăţi fizice, calităţi de expresie plastică.
2. Tehnici de obţinere şi prelucrare a formelor decorative din sticlă.
3. Mat şi lucios, opac şi transparent în cazul formelor artistice decorative din sticlă.
4. Sticla colorată şi posibilităţi de suplinire sau suplimentare a efectului de culoare.
5. Arta vitraliului – istoric, tehnici de realizare şi date privind expresia artistică.
6. Gravura în sticlă. Tehnici şi posibilităţi de expresie plastică.

UNIVERSITATEA NAŢIONALĂ DE ARTE DIN BUCUREŞTI

METAL

1. Metale folosite în construcţia de forme artistice decorative – proprietăţi fizice şi tehnologice.
2. Tehnici de expresivizare artistică a metalului.
3. Clasificarea metalelor. Tipuri de aliaje.
4. Tehnici în realizarea bijuteriilor. Diferenţe între bijuteria 'construită' şi bijuteria turnată
5. Utilizarea focului în deformarea plastică a diferitelor tipuri de metale (feroase/ neferoase).
6. Influenţa factorilor externi asupra metalelor - oxidare, pasivare, patinare.

BIBLIOGRAFIE

1. CONSTANTIN ASLAM, CORNEL-FLORIN MORARU, *Curs de Filosofia Artei – Mari Orientări tradiționale și Programe Contemporane de Analiză*, vol. I: Filosofia Artei în Premodernitate, București, Editura UNArte, 2017, Cap. 2;

2. CONSTANTIN ASLAM, CORNEL-FLORIN MORARU, *Curs de Filosofia Artei – Mari Orientări tradiționale și Programe Contemporane de Analiză*, vol. I: Filosofia Artei în Premodernitate, București, Editura UNArte, 2017, Cap. 6;

3. CONSTANTIN ASLAM, CORNEL-FLORIN MORARU, *Curs de Filosofia Artei – Mari Orientări tradiționale și Programe Contemporane de Analiză*, vol. II: Filosofia Artei în Modernitate și Postmodernitate, București, Editura UNArte, 2017, Cap. 2;

4. CONSTANTIN ASLAM, CORNEL-FLORIN MORARU, *Curs de Filosofia Artei – Mari Orientări tradiționale și Programe Contemporane de Analiză*, vol. II: Filosofia Artei în Modernitate și Postmodernitate, București, Editura UNArte, 2017, Cap. 4;

5. GHEORGHE ACHIŢEI, *Frumosul dincolo de artă*, Ed-Meridiane, Bucureşti 1988;

6. NEAGU LUCIA, *Ceramica, meșteșug, arta și știință*, editura Monitorul Oficial 2020, București;

7. KENNY, JOHN *B.*, *The Complete Book of Pottery Making,* Chilton Book Company Philadelphia, New York, London, 1968;

8. BALTĂ PETRU – *Tehnologia sticlei*, Ed. Tehnică, Bucureşti 1984;

9. BRAY Charles - *Dictionary of Glass: Materials and Tehniques***,** Editura A&C Black, London 1995;

10. INSTITUTUL NAŢIONAL DE STICLĂ – *„Îndrumar pentru fabricarea sticlei",* Ed. Fast Print, Bucureşti 1998;

11. POPOVICI DAN *Sticla şi lumina*, Teză de doctorat, Ed. Unarte, Bucureşti 2008;

12. LEFTER BOGDAN ADRIAN - teză doctorat *Vocația Plastică a Metalului în Decorul Urban,* https://rei.gov.ro/teze-doctorat;

13. HOJBOTA, BOGDAN SEVERIN – *Bijuteriile şi giuvaerurile* – Abordare tehnologică, estetică şi sociologică", Ed. Unarte, Bucureşti, 2011;

14. MIHAILCIUC, ALEXANDRA, GABRIEL, SYLVAIN, *Arta feroneriei – Ghid practic de feronerie pentru copii şi adulţi*, Ed. Fundaţia Pro Patrimonio, Bucureşti, 2017.

NOTĂ

În biletele de examen vor fi trecute două întrebări, una având caracter general şi alta ţinând de problematica estetică a specialităţii absolvite. Se va aprecia, nu atât capacitatea de reţinere a informaţiei, cât posibilitatea absolventului de a înţelege şi aborda domeniul viitoarei sale profesiuni cu ajutorul conceptelor specifice.

DIRECTOR DEPARTAMENT,

Prof. univ. dr. Lucian Butucariu

UNIVERSITATEA NAŢIONALĂ DE ARTE DIN BUCUREŞTI

FACULTATEA DE ARTE DECORATIVE ŞI DESIGN

Specializarea:**: DESIGN**

TEMATICĂ

pentru examenul de licență la disciplina

CUNOȘTINȚE FUNDAMENTALE ȘI DE SPECIALITATE

Teoria Designului

a)

1. Noțiunea de *design*: considerații cu caracter general, definiții.
2. Ce este un designer?
3. Designer și arhitect/designer și meșteșugar: suprapuneri și diferențe teoretico-practice.
4. Specificul designului în raport cu artele vizuale.
5. Aspecte teoretice privind funcțiile designului (comunicare, simbolică, estetică etc.).
6. Considerații generale privind raportul dintre design și semiotică.
7. Relația dintre design și noile tehnologii în raport cu societatea (VR, AR. MR etc.).
8. Design și modernism/postmodernism: principii teoretice și practici.
9. Considerente privind relația dintre designul contemporan și etica profesională.
10. Design, nevoi și responsabilitate socială (ecodesign, design umanitar, design pentru inovație socială).
11. Design și activism în context contemporan.
12. Design pentru spațiul public.
13. Aspecte teoretice privind noțiunea de *design thinking* și procesul de design.

b)

1. Design tipografic: considerații generale referitoare la raportul denotativ-conotativ.
2. Design pentru identitate: principii generale utilizate în practică (elemente, reguli etc.).
3. Design de informație: tipologii generale și zone de aplicabilitate.
4. Comunicații vizuale și noile tehnologii.
5. Considerații generale privind raportul dintre identitate și brand.
6. Considerente privind designul ecologic în raport cu sustenabilitatea: context socio-economic, principii, reprezentanți în teorie și practică.
7. Noțiunea de *design thinking* ca proces: etape și metode (*participatory design* etc.).
8. Inovație și tehnologie în design de produs: abordări moderne și contemporane.
9. Design universal: aspecte privind evoluția noțiunii de accesibilitate în raport cu designul de produs (modele, principii).

10. Aspecte teoretice privind designul modern: context, principii, reprezentanți.
11. Relația design ambiental-design de interior ca practică socială: instrument al schimbării și modelării experiențelor umane în relație cu mediul (accesibilitate, sustenabilitate, biofilie, conversii/activări de patrimoniu etc.).
12. Design ambiental în relație cu spațiul public: abordări contemporane.
13. Principii ale designului universal aplicate în designul ambiental.
14. Interiorul modern: evoluția noțiunii, principii, reprezentanți.
15. Relația dintre design ambiental și alte profesii.

BIBLIOGRAFIE

1. **AMBROSE, G. ȘI PAUL HARRIS**. *Design Thinking*, AVA Publishing, Lausanne, 2010
2. **ANTONELLI, PAOLA ȘI JAMER HUNT**, eds. *Design and Violence,* Museum of Modern Art, New York, 2015
3. **BIERUT, MICHAEL ȘI STEVEN HELLER**, eds. *Looking closer 5: Critical Writings on Graphic Design*, Allworth Press, New York, 2006
4. **BRINGHURST, ROBERT**. *The Elements of Typographic Styl*e, ed. 3, Hartley&Marks Publishers, Vancouver, 2004
5. **BÜRDEK, BERNHARD E**. *Design: History, Theory and Practice of Product Design*, Birkhaeuser Basel, 2005
6. **DENNIS, JOSEPH**. „Universal Design. New Relevancy for the 21st Century", *ASID/ICON* (Summer 2004): 12–22
7. **HJELM, SARA ILSTEDT**. *Semiotics in product design*, CID, Centre for User Oriented IT Design, Stockholm, 2002
8. **FRASCARA JORGE.** *Communication Design: Principles, Methods, and Practice.* Allworth Press, New York, 2004
9. **FUAD-LUKE, ALASTAIR**. *Design Activism: Beautiful Strangeness for a Sustainable World*, Earthscan, London, 2009
10. **GEHL, JAN ȘI BIRGITTE SVARRE**. *Cum* se *studiază viața urbană,* trad. Silvia Gugu, igloomedia, București, 2015
11. **LUPTON, ELLEN**. *Thinking with Type. A Critical Guide for Designers, Writers, Editors, & Students*, Princeton Architectural Press, 2010
12. **LUPTON, ELLEN,** ed. *Type on Screen: A Critical Guide for Designers, Writers, Developers, and Students (Design Briefs),* NY, Princeton Architectural Press, 2014

13. **MANZINI, EZIO**. *Designul, când toți suntem designeri. O introducere în inovație socială*, trad. Simona Nichiteanu, Ed. Vellant, 2017
14. **NORMAN, DON** (ald). *The Design of Everyday Things: Revised and Expanded Edition,* New York, Basic Books, 2013/*Designul lucrurilor de zi cu zi*, trad. Mihaela Sofonea, ed. 1, București, Editura Publica, 2010
15. **OLINS, WALLY**. *Noul ghid de identitate Wolff Olins. Cum se creează și se susține schimbarea prin managementul identității*, Editura comunicare.ro, București, 2004
16. **PAPANEK, VICTOR**. *Design for the Real World: Human Ecology and Social Change*. New York, Pantheon Books, 1971 (sau orice altă ediție)/*Design pentru lumea reală. Ecologie umană și schimbare socială*, trad. Cristina Sabău și Roxana Aneculăesei, Editura Publica, 2018
17. **PARSONS, TIM**. *Thinking objects. Contemporary Approaches to Product Design,* AVA Publishing, Laussane, 2009
18. **POTTER, NORMAN**. *What Is a Designer: things. places. messages,* 4 ed., Hyphen Press, London, 2002
19. **POYNOR, RICK.** *Why Graphic Culture Matters. Essays, Polemics and Proposals about Art, Design and Visual Communication,* Occasional Papers, Ghent/Londra, 2023
20. **SCHERLING, LAURA, ed.** *Digital Transformation in Design. Processes and Practices,* Bielefeld, transcript Verlag, 2024
21. **SPARKE, PENNY**. *The Modern Interior*, Reaktion Books, Londra, 2008

NOTĂ

Biletele de examen vor conține două întrebări, una din setul a și una din setul b. Se va aprecia nu atât capacitatea de reținere a informației, cât abilitatea absolventului de a înțelege și aborda domeniul viitoarei sale profesiuni cu ajutorul conceptelor specifice. Absolvenții vor fi invitați, în funcție de caz, să coreleze subiectele din biletul de examen cu tema proiectului practic de licență.

B. Politici și strategii de promovare a produsului

1. Identificați elementele specifice unei cercetări de piață și a unei campanii publicitare, pentru produsele sau activitățile artistice abordate în lucrările dvs. de licență.
2. Mediul extern al firmei: Micromediul firmei.
3. Ierarhia necesităților umane (piramida lui MASLOW).
4. Domeniile de aplicare ale marketingului actual.
5. Piața produsului.
6. Metode și tehnici de recoltare a informațiilor în cercetările de marketing: interviul.

7. Metode și tehnici de recoltare a informațiilor în cercetările de marketing: chestionarul.
8. Strategii de marketing: strategii de piață.
9. Fazele dezvoltării produselor înainte de lansare.
10. Clasificarea tehnicilor de promovare.

BIBLIOGRAFIE

1. **SICĂ STANCIU**, *Marketing general – particularități în organizațiile non-profit*, Ed. Dareco, 2002
2. **PH. KOTLER,** *Managementul marketingului*, Ed. Teora, București, 1997
3. **PH. KOTLER, G. ARMSTRONG, J. SANDERS, V. WONG**, *Principiile marketingului*, Ed. Teora, București, 1998
4. **PHILIP KOTLER,** *Marketing de la A la Z: 80 concepte pe care trebuie să le cunoască orice manager*, Editura Codecs, 2004
5. **M. BRUHN**, *Marketing. Noțiuni de bază pentru studiu și practică*, Editura Economică, București, 1999
6. **V. OLTEANU,** *Marketingul serviciilor*, Editura Uranus, București, 2000
7. **MIHAI C. DEMETRESCU**, *Marketing*, Editura Europa Nova, București, 1991
8. **NICOLAE AL. POP**, *Marketing*, Editura Enciclopetică, București, 1993
9. **PAUL ŞTEFĂNESCU**, *Bazele marketingului*, Editura Economică, București, 1995

DIRECTOR DEPARTAMENT,

Conf. univ. dr. Radu Comșa

UNIVERSITATEA NAŢIONALĂ DE ARTE DIN BUCUREŞTI

FACULTATEA DE ARTE DECORATIVE SI DESIGN

Specializarea:**: SCENOGRAFIE ȘI EVENIMENT ARTISTIC**

TEMATICĂ

pentru examenul de licenţă la disciplina

CONCEPTE FUNDAMENTALE ÎN DOMENIUL ARTELOR VIZUALE

1. Estetica scenografică în viziunea părinților scenei moderne, Adolphe Appia și Gordon Craig.
2. COMMEDIA DELL'ARTE teatru de improvizație, precursor al HAPPENING-ului de astăzi. Exemplificări.
3. Scenele cu un potențial important scenografic în piesa HAMLET, VISUL UNEI NOPȚI DE VARĂ, MACBETH de W. Shakespeare
4. Scenele cu un potențial important scenografic în piesa LIVADA DE VIȘINI, PESCĂRUȘUL, TREI SURORI de A. Cehov
5. Scenele cu un potențial important scenografic în piesa D'ALE CARNAVALULUI, O SCRISOARE PIERDUTĂ, O NOAPTE FURTUNOASĂ de I.L. Caragiale.
6. Decorul amenajat și decorul construit: definiții, diferențe, valente estetice. Exemplificări din filmele propuse de filmografia atașată.
7. Asemanări și diferențe specifice între un concept scenografic de teatru și unul de film. Comparație aplicată unui exemplu concret.
8. Tratarea detaliului (recuzită de joc, accesoriu costum, etc.) comparativ, în teatru și în film. Exemplificări.
9. Spațiul teatral versus spațiul cinematografic. Structuri plastice și arhitectura vizuală.

BIBLIOGRAFIE

1.**MIHAELA TONITZA-IORDACHE, GEORGE BANU** – *Arta teatrului*, Ed. Nemira, 2004

2. **ANNE UBERSFELD** – *Termenii cheie ai analizei teatrului*, Ed. Institutul European, 1999

3**. PETER BROOK** – *Spaţiul gol*, Ed.Unitext

4.**ANTONIN ARTAUD** – *Teatrul şi dublul său*, Ed.Echinox

5. **ADOLPHE APPIA** – *Opera de artă vie*, Ed. Unitext

6. **V. E. MEYERHOLD** - *Despre teatru*, 2011, Ed. Unitext

7.**GEORGE BANU**, *Peter Brook. Spre teatrul formelor simple*, Editura Polirom,Unitext, Iasi 2005

8. **GEORGE BANU** – *Ultimul sfert de secol teatral – o panoramă subiectivă*, Ed. Paralela 45,2003

9. **ILEANA BERLOGEA** – *Teatrul românesc în secolul XX*, Ed. Fundaţia Culturală

Română,Bucureşti,2000

10.**OCTAVIAN SAIU** – *În căutarea spaţiului pierdu*t, Ed. Nemira, Bucureşti, 2008

11. **RICHARD SCHECHNER**, *Performance. Introducere şi teorie*, Editura UNITEXT – ColecţiaFNT,2009

12. **HANS-THIESLEHMAN**, *Teatrul Postdramatic*, Bucureşti, ed. Unitext UNITEXT – ColecţiaFNT,2009.

13. **NICOLAE MANDEA**, *Teatralitatea - un concept contemporan*, UNATC PRESS, Bucureşti, 2006

14. **BABLET, DENIS** - *Esthétique générale du décor de théâtre de 1870 a 1914*, CNRS, Paris, 1975

15. **BABLET, DENIS** - *Les revolutions scéniques du XX-e siècle*, Paris, 1975

16.**CRAIG, EDWARD GORDON** - *De l'art du théâtre*, Odette Lieutier ed., Paris, 1943

17.**SHAKESPEARE, WILLIAM**, *OPERE COMPLETE*, E.S.P.L.A, Editura pentru Literatură, București, 1957- 1962 - 1963

18. **BIBERI, ION** - *Ion Sava*, Editura Meridiane, Bucuresti, 1974

19. **SAVA, ION** - *Teatralitatea teatrului*, Editura Eminescu, 1981

20. **PETROVICI, VIRGIL** - *Macbeth cu măști - Caietul unui spectacol de Ion Sava*, Editura Tehnică, București 1997

21. **LISTA, GIOVANNI** - *La Scéne Moderne*, Editions Carres, Paris, 1997 et Editions Actes Sud, Arles 1997

22. **BATALI, LUMINIȚA**, revista LIGEIA, no. 105-106-107-108, *Le modernisme dans la scénographie roumaine*, Paris, ianuarie- iunie 2011

23.**BROWN JOHN RUSSEL** – Istoria teatrului – editura Nemira – Sibiu 2016

24. **ESRIG DAVID** – COMMEDIA DELL'ARTE – O istorie a spectacolului in imagini – Editura Nemira Bucuresti 2016

25. **FOSSATI, PAOLO** - *La realta attrezzat*a, Einaudi, Torino, 1977

26. **GRAY, CAMILLA** - *L'avant-garde russe dans l'art moderne*, collection "La cite des arts" Editions l'Age de l'Homme - SA Lausanne, 1962

27. **BABLET, DENIS**, coord. *Le lieu théâtral dans la société moderne*, CNRS – 1963

28. **TOUCHARD, P. A**., - *Réalisme, poésie et realité au théâtre*, în volumul „Réalisme et poésie au théâtre" Etudes réunies et presentées par J. Jacquot , CNRS , 1978

29. *"Enciclopedia dello Spettacolo*", Unedi, Unione Editoriale, Roma, 1975

30. **POPA, VICTOR ION** - *Mic îndreptar de teatru*, editura Eminescu 1977

31. **PRUT, CONSTANTIN** - *Dicționar de artă modernă și contemporană*, Univers Enciclopedic, 2002

32. **TATARKIEWICZ, WLADYSLAW** - *Istoria celor șase noțiuni*, Editura Meridiane, 1981

33. **TATARKIEWICZ, WLADYSLAW** - *Istoria esteticii* vol. I - IV, Editura Meridiane, 1978

34. **ARISTARCO GUIDO** - *Cinematograful ca artă*, Editura Meridiane, Bucureşti, 1965;

35. **ARISTARCO GUIDO** –*Utopia cinematografică*, Ed.Meridiane, Bucureşti,1992

36. **ARNHEIM RUDOLF** - *Artă și percepție vizuală*, Ed Meridiane, București 1979

37. **MARCEL MARTIN**, *Limbajul cinematografic*, Bucuresti, Ed Meridiane, 1981

38. **NOEL BURCH**, *Un praxis al cinematografulu*i, Ed.Meridiane, Bucureşti, 2001

39. **ANDREEA HASNAS**, *Spirit și grafie în arta spectacolulu*i, Editura Universitara Ion Mincu, Bucureşti 2002

FILMOGRAFIE

- **DE CE TRAG CLOPOTELE MITICĂ?**

https://www.youtube.com/watch?v=Tx7rdkiADto&ab_channel=CINEPUB

- D'ALE CARNAVALULUI

https://www.youtube.com/watch?v=HOnsBf5rPkE&ab_channel=MoviesChannel

- **STEAUA FARA NUME**

https://www.youtube.com/watch?v=i9TZ3ZapB5w&ab_channel=SabirSaburoff

- MOROMEȚII

https://www.youtube.com/watch?v=NHaNm-Acmx8&ab_channel=CINEPUB

- NUNTA DE PIATRĂ

https://www.facebook.com/watch/?v=2721111584870990

- MACBETH

https://www.youtube.com/watch?v=tggW1_MqmWo&ab_channel=ChrisGiles

- THRONE of BLOOD – Akira Kurosawa

https://filmehd.to/filme/throne-of-blood-1957/

DIRECTOR DEPARTAMENT,

lector univ. dr. Roxana Ionescu

UNIVERSITATEA NAŢIONALĂ DE ARTE DIN BUCUREŞTI

FACULTATEA DE ISTORIA ŞI TEORIA ARTEI

Specializarea: **ISTORIA ŞI TEORIA ARTEI**

TEMATICĂ

pentru examenului de licenţă la disciplina

CUNOȘTINȚE FUNDAMENTALE ȘI DE SPECIALITATE

1. Teoria artei în secolele XVI-XVIII

1.**BARASCH, MOSHE**, *Theories of Art from Plato to Winkelmann*, New York University Press, New York, 1985

2.**PANOFSKY, ERWIN**, *Ideea*, Ed. Univers, Bucureşti, 1975

3.**PANOFSKY, ERWIN**, *Renaştere şi renaşteri în arta occidentală*, Ed. Meridiane, Bucureşti, 1974

4.**WOOD, CHRISTOPHER S**., *A History of Art History*, Princeton University Press, 2019

2. Teoria artei în secolele XIX-XX

1.**BARASCH, MOSHE,** *Modern Theories of Art. 1. From Winkelmann to Baudelaire*, New York University Press, New York, 1990

2.**BARASCH, MOSHE**, *Modern Theories of Art. 2. From Impressionism to Kandinsky*, New York University Press, New York, 1998

3.**CĂLINESCU, MATEI,** *Cinci feţe ale modernităţii*, Univers, București, 1995

4.**GHEORGHE, CĂTĂLIN**, *Condiția critică*, Editura Institutul European, Iași, 2010

5. HARRISON, CHARLES; PAUL WOOD; GAIGER, JASON (ed.), Art in Theory: 1815-1900, *An Anthology of Changing Ideas, Blackwell*, Malden MA, Oxford, 1998

6. HARRISON, CHARLES; PAUL WOOD (ed.), *Art in Theory 1900-2000, An Anthology of Changing Ideas, Blackwell*, Malden MA, Oxford, 2003

7. HOPTMAN, LAURA; POSPISZYL, TOMÁŠ (ed), *Primary Documents: A Sourcebook for Eastern and Central European Art Since the 1950s*, Museum of Modern Art, New York, 2002.

8. **PREZIOSI, DONALD** (ed.), *The Art of Art History: A Critical Anthology*, Oxford University Press, Oxford, 1998

3. Artă medievală occidentală şi artă bizantină

1. **BELTING, HANS**, *The Image and Its Public in the Middle Ages: Form and Function of Early Paintings of the Passion*, A. D. Caratzas, New York, 1990

2. **BELTING, HANS**, *Likeness and Presence. A History of the Image before the Era of Art*, Chicago University Press, Chicago, 1994

3. **BETANCOURT, ROLAND**, *Sight, Touch, and Imagination in Byzantium*, Cambridge University Press, Cambridge, 2018

4. **CAMILLE, MICHAEL**, *The Gothic Idol. Ideology and Image-making in Medieval Art*, Cambridge University Press, Cambridge, 1989

5. **DALE, THOMAS**, *Pygmalion's Power. Romanesque Sculpture, the Senses, and Religious Experience*, Pennsylvania University Press, University Park, 2019

6. **DUCKWORH, CHLOË N; SASSIN, ANNE E. (eds.)**, *Colour and Light in Ancient and Medieval Art*, Routledge, New York și Londra, 2018

7. **ELSNER, JÁS (ed.)**, *Art and Rhetoric in Roman Culture*, Cambridge University Press, Cambridge, 2014

8. **HOURIHANE, COLUM (ed.)**, *The Routledge Companion to Medieval Iconography*, Routledge, Londra și New York, 2017

9. **JAMES, LIZ; EASTMOND ANTHONY (eds.)**, *Icon and Word. The Power of Images in Byzantium*, Ashgate, Aldershot și Burlington, 2003

10. **JEFFREYS, ELIZABETH; HALDON, JOHN; CORMACK, ROBIN (eds.)**, *The Oxford Handbook of Byzantine Studies*, Oxford University Press, Oxford, 2008

11. **KESSLER, HERBERT L.**, *Experiencing Medieval Art*, University of Toronto Press, Toronto, Buffalo și Londra, 2019

12. **OUSTERHOUT, ROBERT G.**, *Eastern Medieval Architecture: The Building Traditions of Byzantium and Neighboring Lands*, Oxford University Press, New York, 2019

13. **PENTCHEVA, BISSERA**, *The Sensual Icon: Space, Ritual, and the Senses in Byzantium*, Pennsylvania State University Press, University Park, PA, 2014

14. **RUDOLPH, CONRAD (ed.)**, *A Companion to Medieval Art. Romanesque and Gothic in Northern Europe*, ed. a II-a, Wiley Blackwell, Hoboken, 2019

4. Istoria artei europene în secolele XIV-XVII

1. **ALPERS, SVETLANA**, *The Art of Describing. Dutch Art in the Seventeenth Century*, The University of Chicago Press, Chicago, Londra, 1983

2. **BROWN, JONATHAN,** *Pictura spaniolă din secolul XVII***, Meridiane, Bucureşti, 1982**

3. **BAXANDALL, MICHAEL**, *Painting and Experience in Fifteenth-Century Italy*, Oxford, 1974

4. **CAMPBELL, STEPHEN J.; COLE, MICHAEL W**., *A New History of Italian Renaissance Art*, Thames and Hudson, London, 2012

5. **HASKELL, FRANCIS**, *Patrons and Painters: a Study in the Relations between Italian Art and Society in the Age of the Baroque*, Yale University Press, New Haven, London, 1980

6. **NEUMAN, ROBERT,** *Baroque and Rococo. Art and Architecture*, Pearson, Boston, 2013

7. **PORRAS, STEPHANIE**, *Art of the Northern Renaissance. Courts, Commerce and Devotion*, Laurence King Publishers, Londra, 2018

8.**STOICHIŢĂ, VICTOR IERONIM**, *Instaurarea tabloului. Metapictura în zorii timpurilor moderne*, Ed. Meridiane, Bucureşti, 1999 / Ed. Humanitas, Bucureşti, 2012

9. **WESTERMANN, MARIËT**, *A Wordly Art: The Dutch Republic 1585-1718*, Yale University Press, New Haven, 2010

10.**WITTKOWER, RUDOLPH**, *Painting in Italy 1600-1750*, vol I-III, Penguin, Harmondsworth, 1982

5. Istoria artei europene în secolul al XIX-lea şi prima jumătate a secolului XX

1. ALTSHULER, BRUCE, The Avant-garde in Exhibition: New Art in the 20th century, New York, Abrams, 1994

2.**BOIME, ALBERT**, *Art in the Age of Civic Struggle. 1848-1871*, Chicago University Press, 2008

3. **BAREGOLD, BARRY**, *European Architecture 1750-1890*, Oxford University Press, Oxford-New York, 2000

4. BÄTSCHMANN, OSKAR, *The Artist in The Modern World: the Conflict Between Market and Self-expression, Dumont***,** Köln, 1997

5.**CLARK, T.J.,** *The Painting of Modern Life: Paris in the Art of Manet and His Followers*, Princeton University Press, 1999

6. **DOSS, ERIKA**, *Twentieth-Century American Art*, Oxford, Oxford University Press, 2002.

7.EISENMAN, STEPHEN F.; THOMAS CROW (eds.), *Nineteenth century art: a critical history***,** Thames and Hudson, Londra, 1994

8. **FOSTER, HAL** et al., Art Since 1900. Modernism, Antimodernism, Postmodernism, Thames and Hudson, Londra, 2011

9. **LASCU, NICOLAE** (ed), *Funcţiune şi formă,* Meridiane, Bucureşti, 1989

10. **RAIZMAN, DAVID**, *History of Modern Design,* Upper Saddle River, NJ, Prentice Hall – Londra, Laurence King Pub., 2004

11. **RUSSEL, FRANK**, *Art Nouveau Architecture*, New York, Rizzoli, 1979.

6. Istoria artei contemporane

1. **ALBERRO, ALEXANDER; STIMSON, BLAKE** (ed.), *Conceptual Art: A Critical Anthology*, MIT Press, Cambridge, MA – Londra, 2000
2. **BISHOP, CLAIRE**, *Installation Art*, Tate Publishing, Londra, 2005
3. **DAVIS, HEATHER; TURPIN, ETIENNE (ed.),** *Art in the Anthropocene Encounters Among Aesthetics, Politics, Environments and Epistemologies*, Open Humanities Press, Londra, 2015
4. **DUMBADZE, ALEXANDER; HUDSON, SUSAN** (ed.), *Contemporary Art. 1989 to the Present*, Wiley-Blackwell, Malden MA-Oxford, 2013

5. **FOSTER, HAL et al**., *Art Since 1900. Modernism, Antimodernism, Postmodernism*, Thames and Hudson, Londra, 2011

6. **GREEN, CHARLES; GARDNER, ANTHONY**, *Biennials, Triennials, and Documenta. The Exhibitions That Created Contemporary Art*, Willey-Blackwell, Malden MA – Oxford, 2016

7. **JONES, AMELIA (ed.),** *A Companion to Contemporary Art since 1945*, Blackwell, Malden MA-Oxford, 2006

8. **JOYEUX-PRUNEL, BEATRICE**, *Naissance de l'art contemporain: une histoire mondiale 1945-1970*, CNRS, Paris, 2021

9. **PIOTROWSKI, PIOTR,** *In the Shadow of Yalta: Art and the Avant-garde in Eastern Europe, 1945–1989*, Londra, Reaktion Books, 2009.

10. **SMITH, TERRY,** *Contemporary Art. Worlds Currents*, Prentice Hall, Upper Saddle River, 2011

11. **WARRS, TRACY** (ed.), *The Artist's Body*, Phaidon, Londra, 2000

7. Istoria artei medievale şi premoderne în România

1. **BARALIALTET, XAVIER** (ed.), *The Art of Medieval Hungary*, Viella, Roma, 2018

2. **BARBU, DANIEL**, *Pictura murală din Țara Românească în secolul al XIV-lea,* Meridiane, București, 1986

3. **CHIHAIA, PAVEL**, *Artă medievală*, vol 1–3, Albatros, București, 1998 (reeditate în *idem*., *Opera Omnia*, vol. 6–8, Ex Ponto, Constanța, 2010)

4. **CIGNILECKI, MARJETA** (ed.), *Art and Architecture around 1400. Global and Regional Perspectives,* Polona Vidmar, Maribor, 2012

5. **DOBJANSCHI, ANA**, *Arta Moldovei în epoca lui Vasile Lupu*, Meridiane, Bucureşti, 1979

6. **DUMITRESCU, CARMEN LAURA**, *Pictura murală din Ţara Românescă în secolul al XVI-lea*, Meridiane, Bucureşti, 1978

7. **DURAND, JANNIC** (ed.), *Broderies de tradition byzantine en Roumanie XVI–XVIIe siècle*, Musée du Louvre, Paris, 2019

8. **EFREMOV, ALEXANDRU**, *Icoane româneşti*, Bucureşti, Meridiane, 2002

9. **FIREA, CIPRIAN**, *Polipticele medievale din Transilvania: artă, liturghie, patronaj*, Mega, Cluj-Napoca, 2016

10. **GRACZYNSKA, MARTA** (ed.), *Architecture and Power in Early Central Europe*, ARC Humanities Press, Leeds, 2022

11. **JENEI, DANA**, *Goticul în Transilvania. Pictura (c. 1300-1500)*, Oscar Print, București, 2016

12. **JENEI, DANA**, *Renaşterea transilvăneană: identitate culturală în context european, Ed*. Muzeului Național al Literaturii Române, București, 2013

13. **MARCU ISTRATE, DANIELA**, *Church Archaeology in Transylvania (ca. 950 to ca. 1450)*, Brill, Leiden, Boston, 2022

Mărturii: Frescele mănăstirii Argeşului, Muzeul Național de Artă al României, București, 2013

14. **PILLAT, CORNELIA**, *Pictura murală în epoca lui Matei Basarab*, Meridiane, Bucureşti,1980
15. **POPA, CORINA** et al., *Repertoriul picturii murale brâncovenești. I Județul Vâlcea*, UNARTE, București, 2008
16. **THEODORESCU, RĂZVAN** et al., *Artă şi civilizaţie în timpul lui Stefan cel Mare*, Ministerul Culturii, Bucureşti, 2004
17. **THEODORESCU, RĂZVAN; MARIUS PORUMB** (coord.), *Arta din România: din preistorie în contemporaneitate*, vol. I, Ed. Academiei Române–Mega, București–Cluj-Napoca, 2018

8. Istoria artei românești în secolul al XIX şi prima jumătate a secolului XX

1. **BELDIMAN, IOANA**, *De la Şcoala de Belle-Arte la Academia de Arte Frumoase. Artişti la Bucureşti 1864-1948*, UNArte – MNAR, București, 2014
2. **BENSON, TIMOTHY; EVA FORGACS** (ed.), *Between Worlds: A Sourcebook of Central European Avant-Gardes 1910-1930*, MIT Press, Cambridge MA, 2002
3. **BOGDAN, RADU** *Andreescu*, vol. 1-2, Meridiane, București, 1969 și 1982
4. **CĂRĂBAȘ, IRINA; NIȚIȘ, OLIVIA (ed.),** *After Brancusi. Proceedings of the International Conference organized in the frame of the project 'The Saint of Montparnasse' from Document to Myth. A Century of Constantin Brancusi Scholarship*, Unarte, București, 2014
5. **IONESCU, ADRIAN SILVAN**, *Mişcarea artistică oficială în România secolului al XIX-lea*, NOI Media Print, București, 2009
6. **ISPIR, MIHAI**, *Clasicismul în arta românească*, Meridiane, București, 1984
7. **STEVEN MANSBACH**, *Modern Art in Eastern Europe. From the Baltic to the Balkans*, Cambridge University Press, Cambridge, 1999
8. **OPRESCU, GEORGE**, *N. Grigorescu*, vol. 1-2, Meridiane, București, 1961 și 1964
9. **PAVEL, AMELIA**, *Pictura românească interbelică*, Meridiane, Bucureşti, 1996
10. **VLASIU, IOANA**, *Anii ’20. Tradiţia şi pictura românească*, Meridiane, Bucureşti, 2000

9. Istoria artei din a doua jumătate a secolului XX până în prezent în România

1. **CÂRNECI, MAGDA**, *Artele plastice in România 1945-1989*, cu o addenda 1990-2010, Polirom, Iași, 2013
2. **DAN, CĂLIN; KIRÁLY, IOSIF; OROVEANU, ANCA; RADU, MAGDA** (ed.), *Arta în România între anii 1945–2000: O analiză din perspectiva prezentului*, New Europe College / UNArte / MNAC, București, 2016

***EXPERIMENT** în arta românească după 1960*, C.S.A.C., Bucureşti, 1997

3. **GUŢĂ, ADRIAN**, *Generaţia '80 în artele vizuale*, Paralela 45, Pitești, 2008
4. **KIRÁLY, AURORA** (coord.), *Fotografia în arta contemporană. Tendinţe în România, după 1989*, UNARTE – Asociaţia Galeria Nouă, Bucureşti, 2006
5. **MĂRUMUREANU, ȘTEFANIA; PONTA, ARIADNA** (coord.), *States of the Art. 30 de ani de artă reflectată în proiecte*, Institutul Cultural Român, București, 2020
6. **PANAITESCU, ALEXANDRU**, *De la Casa Scânteii la Casa Poporului. 4 decenii de arhitectură în Bucureşti 1945-1989*, Simetria, Bucureşti, 2012
7. **PINTILIE, ILEANA**, *Acţionismul în România în timpul comunismului*, Idea Design & Print, Cluj, 2000
8. **PREDA, CATERINA** (ed.), *The State Artist in Romania and Eastern Europe: The Role of the Creative Unions*, Ed. Universității din București, București, 2017.
9. **PREDESCU, MAGDA**, *Utopie și heterotopie în arta din România anilor 1950–1970: Variațiile canonului artistic*, Idea Design&Print, Cluj-Napoca, 2018

10. **Management cultural**

1. **ANDERTON, MALCOLM**, *Arts Administration*, Routledge, Abingdon-on-Thames,1995
2. **BASA, LYNN; JACOBS, MARY JANE; HOFFMAN, BARBARA**, *Artist's Guide to Public Art*, Skyhorse Publishing, New York, 2019
3. **DRAGHIČEVIĆ ŠESIĆ, MILENA; STOJKOVIĆ, BRANIMIR,** *CULTURA – management, mediere, marketing*, Fundația Interart TRIADE – Brumar, Timișoara, 2002
4. **HADDEN, PEGGY**, *The Artist's Guide to New Markets: Opportunities to Show and Sell*, Allworth Press, New York, 1998
5. **RESCH, MAGNUS**, *Management of Art Galleries*, Phaidon, Londra, 2018
6. **ROSEWALL, ELLEN** *Arts Management: Uniting Arts and Audience in the 21st Century*, Oxford University Press, Oxford, 2021

11. **Studii curatoriale**

1. **BISMARCK, BEATRICE VON**, *The Curatorial Condition*, Sternberg Press, Londra, 2022
2. **DERIEUX, FLORENCE** (ed.), *Harald Szeemann, Individual Methodology*, JRP|Ringier, 2008
3. **LIND, MARIA**, *Performing the Curatorial: An Introduction. In Performing the Curatorial: Within and Beyond Art*. Sternberg Press, Berlin, 2012
4. **MARTINON, JEAN-PAUL** (ed.), *The Curatorial: A Philosophy of Curating*, Bloomsbury, Londra, 2013
5. **O'NEIL, PAUL** (ed.), *Curating Subjects*, Open Editions, Amsterdam, 2007

6. **O'NEILL, PAUL,** *Culture of Curating and the Curating of Culture(s)*, MIT Press, Cambridge Ma., 2016
7. **O'NEILL, PAUL; STEEDS, LUCY; WILSON, MICK** (ed.), *How Institutions Think: Between Contemporary Art and Curatorial Discourse*, MIT Press, Cambridge Ma., 2017
8. **OBRIST, HANS ULRICH**, *A Brief History of Curating*, JRP / Ringier & Les Presses du Reel, Geneva-Dijon, 2018
9. **OBRIST, HANS ULRICH**, *Everything You Always Wanted to Know About Curating but Were Afraid to Ask*, Sternberg Press, Berlin, 2011
10. **O'DOHERTY, BRIAN**, *Inside the White Cube: The Ideology of the Gallery Space*, University of California Press, Berkeley, 1999
11. **SHARMACHARJA, SHAMITA** (ed.), *A Manual for the 21st Century Art Institution*, Koening Books and Whitechapel Gallery, Londra, 2009
12. **SMITH, TERRY**, *Thinking Contemporary Curating*, Independent Curators, International, New York, 2012
13. **SPAID, SUE**, *The Philosophy of Curatorial Practice. Between Work and World*, Bloomsbury, Londra, 2022
14. **TANNERT, CHRISTOPH; TISCHLER, UTE**, (ed.), *Men in Black, Handbook of Curatorial Practice*, Revolver, 2004.

DIRECTOR DEPARTAMENT,

Lect. univ. dr. Irina Cărăbaș

UNIVERSITATEA NAŢIONALĂ DE ARTE DIN BUCUREŞTI

FACULTATEA DE ISTORIA ȘI TEORIA ARTEI

Specializarea: **CONSERVARE ȘI RESTAURARE**

TEMATICĂ

pentru examenul de licenţă la disciplina

CUNOȘTINȚE FUNDAMENTALE ȘI DE SPECIALITATE

SUBIECTUL 1. Conservarea și restaurarea operei de artă (pictură murală, pictură pe panou de lemn, suport litic)

Tematică:

1. Tehnici tradiționale utilizate în realizarea operei de artă (pictură murală, pictură pe panou de lemn, lemn policrom, piatră)
2. Procese specifice de degradare a operei de artă; realizarea diagnosticului înainte de intervenţia de conservare-restaurare
3. Metode și materiale folosite în curățarea operelor de artă pe suport mural, lemn și litic
4. Metode de consolidare a picturilor murale, a picturilor pe panou (strat pictural și suport), a pietrei
5. Tratamentul lacunelor
6. Documentația de conservare și restaurare

Bibliografie selectivă:

I. <u>Conservarea şi restaurare picturilor murale</u>

1. **MORA PAOLO ŞI LAURA, PHILIPPOT PAUL**: Conservarea picturilor murale, Ed. Meridiane, 1986.

2. **MATTEINI MAURO, MOLES ACANGELO:** *La chimica nel restauro, Il materiali dell' arte pittorica*, Nardinini Editore, Firenze, 1991.
3. **ISTUDOR IOAN**, *Noţiuni de chimia picturii,* Ed. D.P. House, 2006.
4. C**AMUFFO DARIO**: „Microclimate for cultural heritage", Environment and Climate research
5. **PETZET MICHAEL**: Monuments_and_Sites_1_Charters.pdf
6. **EWAGLOS** - European Illustrated Glossary of Conservation Terms for Wall Paintings and Architectural Surfaces. Documentation. Michael Imhof Verlag, Petersberg, Germany, 2015.
7. **MORA PAOLO**, Causes of deterioration of mural paintings. international centre for the study of the preservation and the restoration of cultural property, 1974

https://www.academia.edu/36893242/SWOT_analysis_for_the_redesign_of_historic_university_building_stock

https://caietelerestaurarii.ro/ro/call-caietele-restaurarii

https://www.academia.edu/39825061/Teaching_heritage_preservation_and_revitalization_of_historical_cities_on_the_faculties_and_schools_of_architecture_in_19_european_and_extra_european_countries

https://journals.openedition.org/ceroart/4924

II. Teoria restaurării

1. **ALI MIRI**, *The Concept of Cultural Heritage Preservation, e-conservation magazine,* No. 24 (2012) pp. 177-182, http://www.econservationline.com/content/view/1082

2. **KAZMER KOVACS**: *Timpul monumentului istoric*, Ed. Paideia, 2003

3**. ASHURST JOHN MORTARS**, *Plasters and Renders in Conservation.* Ecclesiastical Architects and surveyors Association, 1994.

4. **M. ANDALORO**, *La teoria del restauro nel Novecento da Riegl a Brandi*, International Conference, Viterbo, 12-15 November 2003, Nardini, Firenze, 2006

5. **SALVADOR MUNOZ-VINAS:** *Contemporary Theory of Conservation*, Published by Routledge 30 October, 2004

6. **M. RACHELI,** *Restauro e architettura : teoria e critica del restauro architettonico e urbano dal XVIII al XXI secolo*, Gangemi, Roma, 2007

7. **CESARE BRANDI:** Teoria restaurării, Ed. Meridiane, Bucureşti, 1996.

8. **URSULA SCHÄDLER-SAUB, BOGUSŁAW SZMYGIN:** Conservation ethics today: are our conservation-restoration theories and practice ready for the 21st century?

9. **SALVADOR MUNOZ: VINAS,** Contemporary Theory Conservation; Taylor&Francis LTD; 2004

III. Tehnici tradiționale utilizate în realizarea operei de artă (pictură murală, pictură pe panou de lemn, lemn policrom, piatră)

1. **CENNINI, CENNINO**, *Tratatul de pictură,* Ed. Meridiane, Bucureşti, 1977
2. **DANIEL V. THOMPSON JR**. *Materiale și tehnici de pictură în Evul Mediu,* Ed. Sophia, București, 2006.
3. **DIONISIE DIN FURNA**, *Erminia picturii bizantine*, Ed. Sophia, Bucureşti, 2000
4. **LEONARDO DA VINCI,** *Tratat despre pictură*, ed. Meridiane, București, 1971.
5. **PODLACHA, WLADYSLAW, NANDRIŞ, GRIGORE,** *Umanismul picturii murale postbizantine,* vol. 1*, Latura tehnică a picturilor*, Ed. Meridiane, Bucureşti, 1985
6. **GHEORGHIŢĂ ROMEO, GEORGESCU MIGDONIA, NICULESCU GHEORGHE** - Articol: *Apecte istorice, stilistice şi de analiză tehnologică pentru trei fragmente de pictură murală extrase de la Biserica Mănăstirii Trei Ierarhi din Iaşi, sec. al XVII-lea*; Publicat în: „Buletin de conservare-restaurare – RESTITUTIO*", nr. 8 / 2014,* Muzeul Naţional al Satului „Dimitrie Gusti"; pp.74-80, CON Science – RESTITUTIO; 2014. Ed. MasterPrint, ISSN 2065-2992; www.masterprint.ro

IV. Documentația de conservare și restaurare

1. **COSENTINO ANTONINO,** *Infrared Technical Photography For Art Examination, în e-Preservation Science*, e-PS, 2016, 13, 1-6, ISSN: 1581-9280 web edition

2. **DE LA RIE E. RENE**, *Fluorescence of Paint and Varnish Layers (Part I), în Studies in Conservation*, Vol. 27, No. 1, 1982

3. DRAGOS ASAFTEI - *Primii 10 pasi in fotografia digitala*. Pdf, ISBN: 978-606-92792-7-4 © Editura ISSA, 2012

4. IOANNIDES MARINOS, ELEANOR FINK, LORENZO CANTONI, ERIK CHAMPION, *Digital Heritage. Progress in Cultural Heritage: Documentation, Preservation, and Protection, 8th International Conference*, EuroMed 2020, Virtual Event, November 2–5, 2020, Revised Selected Papers, Springer Nature Switzerland AG 2021

5. LEE, EDMUND (ED.), MIDAS: A Manual and Data Standard for Monument Inventories, English Heritage, National Monuments Record Centre, Swindon, 2000 (ediția 2)

6. Historic England 2017 - *Photogrammetric Applications for Cultural Heritage. Guidance for Good Practice*. Swindon. Historic England.

7. Historic England 2017 *Photogrammetric Applications for Cultural Heritage. Guidance for Good Practice*. Swindon. Historic England.

8. MOORE MICHELLE, *Conservation Documentation and the Implications of Digitisation,* articol apărut în Journal of Conservation and Museum Studies, nr. 7, 2001

9. OBERLÄNDER-TÂRNOVEANU IRINA, MATEI DAN, *Standarde și recomandări în documentarea bunurilor culturale*, CIMEC, București, 2009

10. PIQUE, FRANCESCA, *A Protocol for Graphic Documentation*, articol apărut în GraDoc – Graphic Documentation System in Mural Painting Conservation, ICCROM, Roma, 2000

11. ZEHNDER KONRAD, *Basic concepts of documentation*, articol în GraDoc – Graphic Documentation System in Mural Painting Conservation, ICCROM, Roma, 2000

12. WILFRIED LINDER, *Digital Photogrammetry A Practical Course*, Springer-Verlag, Berlin Heidelberg 2006

https://www.cambridgeincolour.com/learn-photography-concepts.htm
https://link.springer.com/content/pdf/10.1007/978-3-319-15979-9_21.pdf
https://chsopensource.org/color-management-for-paintings-documentation/
CORRECT_USE_OF_COLOR_FOR_CULTURAL_HERITAGE_DOCUMEN.pdf
https://www.cambridgeincolour.com/learn-photography-concepts.htm
https://camerasim.com/camerasim-free-web-app
https://chsopensource.org/color-management-for-paintings-documentation/

V. Conservarea și restaurarea picturii pe panou de lemn; lemn policrom

1. **VALERIE DORGE, CAREY HOWLETT (EDS):** *Painted Wood: History and Conservation,* 2 vols., The Getty Conservation Institute, Los Angeles, 1998

2. **KATHLEEN DARDES, ANDREA ROTHE (EDS.):** *The Structural Conservation of Panel Paintings,* Proceedings of a symposium at the J. Paul Getty Museum 24–28 April 1995, The Getty Conservation Institute, Los Angeles, 1998

3. **JULIA M. VAN DEN BURG , KATE SEYMOUR**: *Dirt and Dirt Removal (Dry and Aqueous Cleaning). Paintings Conservation Part 1*, Ministry of Education Culture and Science, Cultural Heritage Agency of the Netherlands (RCE), Amersfoort 2022

4. JULIA M. VAN DEN BURG, KATE SEYMOUR: *Consolidation of Paint and Ground*, Cultural Heritage Agency of the Netherlands (RCE), Amersfoort 2023

5. JULIA M. VAN DEN BURG , KATE SEYMOUR: *Varnish Removal Paintings Conservation Part 2*, Ministry of Education Culture and Science, Cultural Heritage Agency of the Netherlands (RCE), Amersfoort 2022

6. **JULIA M. VAN DEN BURG , KATE SEYMOUR:** *Filling Losses in Paint* , Ministry of Education Culture and Science, Cultural Heritage Agency of the Netherlands (RCE), Amersfoort 2024

VI. Conservarea și restaurarea elementelor din piatră

1. **ASHURST JOHN**: *** - „*Le dessalement des materiqux poreux*”, Journées d’études de la SFIIC,Poitiers, 9-10 mai 1996;

3. C**AMUFFO DARIO:** *Deterioration Processes Of Historical Monuments*, National Research Council, cnr-ictr, Padova, Italy

4. **E. M. WINKLER**: „*Stone: Properties, Durability in Man's Environment*", Springer, 1994;

******* - „*Interdisciplinary Studies in Ancient Stone*", ASMOSIA 5: Marble and Other

*** - Stones in Antiquity, eds. J. Herman et al., Archetype, 2002.

5. **LINDLEY** - „*Sculpture Conservation: Preservation or Interference*", Scolars Press, 1997;

6. **LORENZO LAZZARINI,MARISA LAURENZI TABASSO,** *Il Restauro della Pietra*, CEDAM-Padova 1986

8. **NICOLAE ANASTASIU**, *Minerale şi roci sedimentare, Determinator,* Editura Tehnică Bucureşti

9. PRICE C. A.: „*Stone Conservation*" , An Overview of Current Research, The Getty Conservation Institute, 1996;

10. FASSINA V. (2001) – *Air polution, 14th International Course on the Technology of Stone Conservation, Venice 2001*

11. ROLF S. (2006*) – Porous bulding materials: materials science for architectural conservation, 14th International Course on the Technology of Stone Consevation, Venice 2001*

12. SANDU I., BRÂNZILĂ M., SANDU G.I. 2009 *Conservarea ştiinţifică a monumentelor de piatră. Editura Universităţii „A. I. Cuza" Iaşi*

13. TORRACA G. (1988) – *Porous Materials Bilding, editia a III-a, ICCROM*

14. WINKLER M.E. (1975) – *Stone, properties, durability in man`s environment. Springer Verlag, Heidelberg Wien*

SUBIECTUL 2. Noțiuni fundamentale de biodeteriorare, chimie, fizică,

Tematică:

1. Biodeteriogeni ai operelor de artă
2. Fenomene specifice de biodeteriorare
3. Lianți organici, lianți anorganici.
4. Solvenți și adezivi folosiți în procesul de conservare (pictură murală, pictură pe panou de lemn, lemn policrom, piatră)
5. Pigmenți
6. Verniuri

Bibliografie selectivă:

1. **DAKAL TC SI COLAB**, 2012, Microbially induced deterioration of architectural heritages: routes and mechanisms involved, Environ. Sci Europe, 24, 1-13

2. **DICHEVA V. SI COLAB.,** 2009, Filamentous Fungi From Rila Monastery: Isolation and growth characterization, Biotechnol. & Biotechnol. EQ. 23/2009/SE

3. **GOMOIU I., MOHANU D., SERENDAN C., MOHANU I., APOSTOL V., BÂLICI S.,** 2014, Wax as organic material for biodeteriogens in historical and archaeological monuments, Restitutio, 8, 22-27

5. **GOMOIU, I., MOHANU, D., MOHANU, I., ENACHE, M., COJOC, R.,** 2016. Analysis of historical monuments through the lens and electrons. Case study: the monastery Hurezi, in: 3rd Int. Multidisciplinary Microscopy and Microanalysis Congress (InterM). Proceedings, Oludeniz, Turkey, 19-23 October 2015, E.K. Polychroniadis, A.Y. Oral, M. Ozer (eds.), Springer Proceedings in Physics, Springer International Publishing, 186, 195-203, DOI: 10.1007/978-3-319-46601-9_23, Print ISBN: 978-3-319-46600-2

6. **GOMOIU, I., MOHANU, D., MOHANU, I., ENACHE, M., SERENDAN, C., COJOC, R.,** 2017. Pink discoloration on frescoes from Hurezi monastery, Romania, Journal of Cultural Heritage, 23, 157-161 Elsevier Masson France, doi: 10.1016/j.culher.2016.09.001

7. **GOMOIU I., MOHANU D., MOHANU I.,** Biodeterioration of wooden churches and developing strategy for restoration. Case study: The church of Urşi, 2015, CAIETE ARA 6, pp 255-262, ARA-Architecture.Restoration.Archaeology Publishing, ISSN 2068-0686

8. **MOHANU I, MOHANU D, GOMOIU I**, et al, 2016, Study of the frescoes in Ioneştii Govorii wooden church (Romania) using multi-technique investigations, Microchemical Journal, 126, 332-340

9. **MOHANU I, MOHANU D, GOMOIU I, A. MOANTA, L. RADU, C. SERENDAN,** 2016, Evaluarea caracteristicilor mortarelor cu var armate cu fibre de cânepă, Revista de Română de Materiale, 4, 431-436

10. **GOMOIU, I., ENACHE, M.I., COJOC, R., MOHANU, I., MOHANU, D.,** 2016. Biodeterioration of wooden churches from Romania. Case studies: The church from Amarasti, Valcea County *In:* Microbes in the spotlight. Recent progress in the understanding of beneficial and harmful microorganisms, Méndez-Vilas (ed.), Brown Walker Press, 51-55, ISBN 978-1-62734-612-2

11. **GOMOIU I, MOHANU D, PAVILIUC K**, Deterioration of mural painting from the refectory of Hurezi Monastery, 2016, Restitutio 10, D.Dusti National Village Museum Eds, ISSN 2065-2992, vol I, 34-12. **Caneva G., Nugari M.P., Salvadori O.** (1991) – *Biology in the conservation of works of art*

13. **IOAN ISTUDOR**: "Notiuni de chimia picturii", editura ACS, 2011.

DIRECTOR DEPARTAMENT,

Conf. univ. dr. Maria Dumbrăvician